

[Ellen Strange Petersen.]

på dagsordenen kan blive et af de første, vi kommer til at behandle i den nye folketings-samling.

Merete Bjørn Hanssen: Det er betydningsfuldt og påkrævet, at vi med statsministerens forslag til lov om Danmarks journalisthøjskole og institut for presseforskning nu fra april 1971 kan imødesee en udbygning af journalistuddannelsen her i landet.

Naturligvis må det fremkalde mange overvejelser, at den hidtidige håndværksmæssige uddannelse — statsministeren kalder den en værkstedsuddannelse — som kun langsomt og småt har fået teoretiske supplement, nu foreslås ændret med hovedvægten lagt på den teoretiske side af sagen, sådan at 2½ års teoretisk uddannelse suppleres med 1½ års praktisk.

Nu ser man for det første ikke, at noget andet fag, som har et element af talent som forudsætning, kan klare sig uden fortsat at udbygge talentets skoling. For et fag, der i en grad som journalistikken bygger på faktisk viden og meddelelse i en alment forståelig form af denne viden, må derfor skolingskravet især omfatte meddelelse af faktisk viden.

Imidlertid er det i sådanne fag altid nødvendigt at holde tilgangsvejene vidt åbne, og jeg beder derfor statsministeren bekræfte, at det med statens kommende overtagelse af udgifterne ved journalistuddannelsen ikke er hensigten at udelukke tilgang til og beskæftigelse i faget efter det, man kunne kalde naturmetoden, altså uden om uddannelsen.

Selv mener jeg, en åben adgang til uddannelsen er sikret adskillige steder i lovforslaget. Jeg tænker på bemærkningerne om, at der ikke stilles bestemte eksamensfordringer for optagelse til den ny journalistuddannelse, selv om undervisningen lægges på et niveau svarende til højere forberedelseseksamen, handelseksamen, studentereksamen eller noget tilsvarende.

Jeg tænker på ansøgenes ret til at blive indstillet til optagelsesprøve, såfremt en chefredaktør har sikret vedkommende en praktikantplads, på presseinstituttets forskellige opgaver med hensyn til tillægsuddannelser og videregående uddannelser og på journalisthøjskolens opgaver med efter-

uddannelse og specialkurser. De sidste vil også navnlig have betydning for fagets nuværende udøvere. Mit parti lægger megen vægt på, at tilgangsvejene således holdes åbne.

Gennem indstillingsretten og den virksomhed, der er tiltænkt det foreslåede uddannelsesråd, bevares der gennem hele uddannelsesforløbet — ikke blot den praktiske del — en nær tilknytning til og et nært samarbejde med den praktiske journalistik. Da uddannelsen er udformet med en teoretisk og en praktisk del, har det, navnlig fordi den praktiske del ligger midt i forløbet, afgørende betydning, at der skabes klare regler for praktikantordningen. Jeg håber, at dette kan tages op i det kommende udvalgsarbejde. Det mest naturlige må her være, at der findes en ordning under uddannelsesrådet, således at også journalisthøjskolen er repræsenteret. Der må være en rimelig sikkerhed for, at en studerende kan fuldføre sin uddannelse med den praktiske del, ligesom redaktionerne har et krav på at være frit stillet i valget af uddannelsessøgende medarbejdere.

Det er ganske selvfølgelig, at der blandt den nye uddannelses kompetente organer også lovfæstes et studerendes råd, og i udvalget vil det nok være praktisk at se nærmere på dets beføjelser med henblik på en afklaring af medansvaret.

I sin fremsættelsestale siger statsministeren, at den omstændighed, at dagspressen arbejder under økonomisk vanskelige vilkår, taler for, at staten overtager alle udgifter ved journalistuddannelsen. Af forarbejderne til lovforslaget fremgår, at det for den teoretiske del af uddannelsen på journalisthøjskolen gælder, at den er gratis, og at der til denne uddannelse herefter vil kunne søges støtte fra ungdommens uddannelsesfond, medens det for praktikanttjenestens vedkommende må forventes, at pressens og journalisternes organisationer finder en afløsning for de bestående elevaftaler.

Medens journalisthøjskolen bevares som en selvejende institution med status i forhold til staten som handelshøjskoler og teknika, vil institut for presseforskning blive en rent statslig institution. Nødvendigheden af at have en videnskabelig forskning som forudsætning også for en udbygget journalistuddannelse er anerkendt fra alle sider, og